

Usmernenie k uvádzaniu použitia nástrojov umelej inteligencie v záverečných prácach

Peter Bober, 25.3.2026, akt. 11.5.2026

Katedra elektrotechniky a informatiky, FEI, Technická univerzita v Košiciach

Používanie umelej inteligencie (ďalej len UI) v záverečných prácach (bakalárska, diplomová) je upravené **Metodickým pokynom o záverečných a kvalifikačných prácach na TUKE** [1]. Nasledovný text slúži na presnejšie usmernenie, kde a akým spôsobom uvádzať použitie umelej inteligencie v texte záverečnej práce.

Základné zásady používania nástrojov UI

1. Študent musí dopredu konzultovať zámer použitia nástrojov UI s vedúcim záverečnej práce a musí získať jeho súhlas.
2. Rozsah a spôsob použitia nástrojov UI musí byť v práci jasne uvedený.
3. UI nemôže nahrádzať samostatnú činnosť študenta.
4. Pri rozsiahlejšom používaní nástrojov UI sa odporúča archivovať dialóg s UI pre prípadné riešenie sporných otázok.

Kedy nie je potrebné uvádzať použitie nástrojov UI

Použitie UI nie je potrebné uvádzať, ak bola použitá na:

- kontrolu pravopisu a gramatickú opravu,
- malú jazykovú a štylistickú úpravu textu,
- technickú podporu – formátovanie textu.

Vo všetkých ostatných prípadoch (tvorba textu, sumarizácia, analýza, kód atď.) sa použitie UI uvádza [2].

Kde uvádzať rozsah a spôsob použitia UI

Informácia o použití umelej inteligencie sa zvyčajne uvádza na jednom z týchto miest:

- V predhovore alebo úvode (ak išlo len o technickú podporu)
 - Ak bola UI použitá len:
 - na jazykovú alebo štylistickú korektúru,
 - preklad kratších úsekov,
 - technickú pomoc pri formátovaní,
 - stačí krátka zmienka v:
 - Predhovore
 - alebo v závere úvodu.
- V samostatnej podkapitole metodiky (odporúčané pri rozsiahlejšom použití)
 - Ak bola UI použitá vecnejšie (napr. pri analýze dát, generovaní návrhov, programovaní, prekladoch, sumarizácii literatúry), je najvhodnejšie uviesť ju:
 - v kapitole „Metodika práce“, ak taká v texte je,
 - alebo v samostatnej podkapitole napr. „Použitie nástrojov umelej inteligencie“
 - Tu sa stručne a konkrétne uvedie:
 - aký nástroj bol použitý (napr. ChatGPT, Copilot...),
 - na aký účel (jazyková korektúra, návrh štruktúry, kontrola kódu...),
 - v akom rozsahu,
 - že použitie bolo v súlade s metodickým pokynom [1].
- Na konkrétnych miestach, kde sú napríklad výstupy generatívnych nástrojov UI
 - Ak bola UI použitá na:

- vytvorenie obrázka,
- vytvorenie tabuliek,
- generovanie kódu,

uvedie sa jej použitie pri vysvetlení danej časti práce.

Jednotlivé spôsoby sa môžu podľa potreby kombinovať.

Nevhodné spôsoby uvádzania použitia UI

Použitie nástrojov UI **nemá byť**:

- uvedené **len** v čestnom vyhlásení,
- použité skryto bez uvedenia,
- použité ako citovaný zdroj, ktorý nie je verejne prístupný (nedostupný odkaz na súkromný čít).

Príklady uvádzania použitia nástrojov UI v texte

Nasledujúce formulácie predstavujú odporúčané príklady, nie presné znenia. Umiestňujú sa podľa pokynov v kapitole „Kde uvádzať...“:

1. Čestné vyhlásenie

SK:

Vyhlasujem, že som záverečnú prácu vypracoval(a) samostatne s použitím uvedenej odbornej literatúry, ako aj s využitím nástrojov generatívnej umelej inteligencie v súlade s Metodickým pokynom o záverečných a kvalifikačných prácach a Etickým kódexom študenta Technickej univerzity v Košiciach. Umelá inteligencia bola použitá ako podporný nástroj bez porušenia zásad akademickej etiky a autorskej integrity.

EN:

I hereby declare that I have completed the final thesis independently, using the cited academic literature as well as with the assistance of generative artificial intelligence tools in accordance with the Methodological Guideline on Final and Qualification Theses and the Student Code of Ethics of the Technical University of Košice. Artificial intelligence was used as a supporting tool without violating the principles of academic ethics and authorship integrity.

2. Jazyková a štylistická korektúra

„Nástroje umelej inteligencie ([názov nástroja]) boli použité na jazykovú a štylistickú korektúru textu práce, najmä s cieľom zlepšiť gramatickú správnosť a čitateľnosť textu. Použitie týchto nástrojov nemalo vplyv na odborný obsah práce.“

3. Návrh osnovy práce

„Nástroje umelej inteligencie boli využité pri návrhu predbežnej osnovy práce. Vygenerovaný návrh slúžil ako podporný materiál a bol následne upravený a doplnený autorom záverečnej práce.“

4. Rozpracovanie textu z poznámok

„Nástroje umelej inteligencie boli použité na rozpracovanie textu kapitoly „Formulácia úlohy a ciele práce“ na základe heslovitých poznámok autora záverečnej práce. Výsledný text bol autorom upravený, skontrolovaný a doplnený.“

5. Generovanie časti programového kódu

„Nástroje umelej inteligencie boli využité pri návrhu a generovaní časti zdrojového kódu na základe podrobnej špecifikácie požadovanej funkcionality. Vygenerovaný kód bol autorom záverečnej práce testovaný, upravený a integrovaný do výsledného riešenia.“

6. Spracovanie prehľadu literatúry

„Nástroje umelej inteligencie boli použité ako podporný nástroj pri spracovaní prehľadu literatúry, najmä na sumarizáciu a štruktúrovanie informácií z identifikovaných zdrojov. Výsledný text bol vypracovaný a kriticky zhodnotený autorom záverečnej práce na základe štúdia relevantnej odbornej literatúry.“

Príklad citovania UI v zozname literatúry

Príklad citovania prevzatý z [3] v IEEE citačnom štýle je:

[1] OpenAI, UI Informačné systémy, ChatGPT, verzia 4, 2024. [Online]. Dostupné na: <https://chat.openai.com/share/54b738af-6cd9-4a6e-90b6-1c3c81b10bcf>. [zobrazené 2024 02-05]. Zadanie: „Definuj informačné systémy z pohľadu informačnej vedy“.

Literatúra

- [1] Metodický pokyn o záverečných a kvalifikačných prácach na Technickej univerzite v Košiciach. OS/TUKE/P1/02, Príloha č. 1, účinná od 03.02.2025. Dostupné na: https://pdf.tuke.sk/legislativa/OS_TUKE_P1_02_Pril1_MPoZaverecnychAKvalifikacnychPracachNaTUKE.pdf
- [2] Wiley. Guidelines on the Use of AI in Research and Publishing. Dostupné na: <https://www.wiley.com/en-us/publish/article/ai-guidelines/>
- [3] Univerzita Komenského v Bratislave. Odporúčané spôsoby citovania výstupov alebo použitia generatívnej umelej inteligencie na Univerzite Komenského v Bratislave [online]. 2024 [cit. 2026-03-25]. Dostupné na: https://uniba.sk/fileadmin/ruk/ovv/2024/Odporucane_sposoby_citovania_vystupov_alebo_pouzitia_generativnej_umelej_inteligencie_na_Univerzite_Komenskeho_v_Bratislave1.pdf